

Agenția Națională pentru Achiziții Publice

Conversia indicilor calculați de INS în actualizarea deconturilor

Toți indicii calculați de Institutul Național de Statistică privind anul 2023 au fost reduși ca urmare a modificării anului de bază din 2015 în 2021.

În acest context contractorii se confruntă cu problema actualizării deconturilor.

Referitor la această problemă am solicitat clarificări din partea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice privind conversia indicilor raportați la indicii de bază sau la indicii postați până la buletinul nr. 12/2023.

Un contract de achiziție publică/acord-cadru reprezintă un acord de voință realizat între autoritatea contractantă și contractant, un act juridic bilateral, sinalagmatic, prin care părțile stabilesc care este întinderea drepturilor și obligațiilor pe care și le asumă, cu respectarea atât a limitelor impuse de legislație, cât și a cerințelor prevăzute în documentația de atribuire, iar conform principiului simetriei actelor juridice, consensul părților se manifestă atât la momentul încheierii contractului, cât și în momentul modificării sau desfacerii acestuia.

Astfel, în ceea ce privește ajustarea prețului contractului de achiziție publică, în conformitate cu dispozițiile art. 221 alin. (1) lit. a) din lege, un contract de achiziție publică/acord-cadru poate fi modificat fără organizarea unei noi proceduri de atribuire atunci când modificarea, indiferent de valoarea sa, a fost prevăzută în documentele achiziției inițiale sub forma unor clauze de revizuire clare, precise și fără echivoc, care pot include clauze de revizuire a prețului.

În acest sens, dispozițiile art. 222² alin. (2) din Legea nr. 98/2016 prevăd că posibilitatea de ajustare a prețului trebuie să fie precizată atât în documentația de atribuire, cât și în contractul care urmează să fie încheiat, prin clauze speciale în acest sens.

Prin urmare, din analiza dispozițiilor legale mai sus citate, rezultă că revizuirea prețului contractului, atât ca mod de realizare, cât și momentul de la care se aplică, se va face numai în temeiul clauzelor de revizuire incluse în documentele inițiale ale achiziției, autoritatea contractantă având obligația să precizeze, atât în documentația de atribuire, cât și în contractul de achiziție publică, informațiile ce rezultă din prevederile art. 222² alin. (3) din lege (modul concret de ajustare a prețului, indicii care vor fi utilizați, precum și sursa informațiilor cu privire la evoluția acestora, cum ar fi buletine statistice sau cotații ale burselor de mărfuri).

Așadar, pentru a putea fi invocate și aplicate, clauzele de revizuire trebuie să îndeplinească condițiile stipulate în mod expres la art. 221 alin. (2) din Legea nr. 98/2016, respectiv:

- să precizeze obiectul, limitele și natura eventualelor modificări sau opțiuni,

- să precizeze condițiile în care se poate recurge la acestea,

- să nu stabilească modificări sau opțiuni care ar afecta caracterul general al contractului de achiziție publică.

În ceea ce privește clauzele de revizuire a prețului contractului în sensul prevederilor legale incidente, reprezentanții ANAP precizează că art. 2 alin. (1)-(2) din Instrucțiunea Președintelui ANAP nr. 1/2021 reglementează definiția acestora și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească, iar art. 12 reglementează modalitatea de ajustare a prețului unui contract, conform modalității de calcul prevăzute în clauza de revizuire.

Astfel, art. 12 alin. (6) din instrucțiunea menționată anterior, prevede reguli privind definiția formulei de ajustare, procedura care trebuie respectată pentru alegerea indicilor utilizați pentru ajustare, dintre cei calculați în statistici oficiale naționale (alin. (7)), precum și exemplificări de formule de ajustare a prețului atât pentru contractele de lucrări care se află sub incidența prevederilor HG nr. 1/2018, cât și pentru contractele de lucrări pentru care nu există obligația respectării prevederilor HG nr. 1/2018¹ (alin. (8)).

De asemenea, art. 12 alin. (5) din Instrucțiunea Președintelui ANAP nr. 1/2021 dispune că „orică ajustare a prețului contractului, conform modalității de calcul prevăzute în clauza de revizuire, va avea la bază indicii de ajustare definiți în contract de către autoritatea/entitatea contractantă pentru care se va preciza sursa, ponderea și încadrarea în formula de ajustare”.

Așadar, din coroborarea dispozițiilor legale redată mai sus rezultă că, o eventuală ajustare prin revizuire a prețului unui contract de achiziție publică, în temeiul art. 221 din Legea nr. 98/2016, se va face numai/doar conform clauzei de ajustare prevăzute în conținutul

¹ Hotărârea Guvernului nr. 1/2018 pentru aprobarea condițiilor generale și specifice pentru anumite categorii de contracte de achiziție aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

acestuia (însușită/asumată de părțile contractante), clauză care trebuie să conțină informații cu privire la modul concret de ajustare a prețului, mai precis modalitatea de calcul/formula de ajustare și modul de aplicare a acesteia, în funcție de specificul contractului și al activităților care fac obiectul acestuia.

În ceea ce privește ajustarea prin actualizare, în conformitate cu art. 222² alin. (1) din Legea nr. 98/2016, „pe parcursul îndeplinirii acordului-cadru/ contractului, prețul poate fi ajustat prin actualizare în cazul în care pe piață au apărut anumite condiții, în urma cărora s-a constatat creșterea/diminuarea indicilor de preț pentru elemente constitutive ale ofertei, al căror efect se reflectă în creșterea/ diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul acordului-cadru/contractului”.

Totodată, autoritatea contractantă trebuie să aibă în vedere ca prețul contractului de achiziție publică să fie ajustat doar în măsura strict necesară pentru acoperirea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat acesta, astfel încât modul/formula de ajustare a prețului să nu conducă la schimbarea rezultatului procedurii de atribuire, prin anularea sau diminuarea avantajului competitiv pe baza căruia a fost atribuit respectivul contract, astfel cum se prevede la art. 222² alin. (5) și (6) din Legea nr. 98/2016.

În continuare, reprezentanții ANAP aduc în discuție prevederile art. 231 din Legea nr. 98/2016, conform cărora „în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel, sunt aplicabile dispozițiile dreptului comun”.

De asemenea, aceștia subliniază că aspectul asupra căruia ARENA Construcțiilor a solicitat un punct de vedere nu se referă la modificarea sau subcontractarea care pot interveni pe

perioada derulării unui contract de achiziție publică/acord-cadru, ci ține exclusiv de modul de utilizare a indicilor pe anul 2023, acțiuni care, nefiind reglementată de legislația în materia achizițiilor publice, este supusă dispozițiilor de drept comun.

Pe cale de consecință, raportat la faptul că derularea contractului este supusă legii părților și la atribuțiile ANAP, astfel cum sunt reglementate prin dispozițiile OUG nr. 13/2015 și ale HG nr. 634/2015², reprezentanții ANAP fac precizarea că exprimarea unei opinii cu privire la conversia indicilor este un demers care excedează competențelor ANAP privind consilierea metodologică în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică/sectoriale și de concesiune, cu rol de suport operațional

² Hotărârea Guvernului nr. 634/2015 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, cu modificările și completările ulterioare.

în aplicarea corectă a legislației în acest domeniu.

În subsidiar, aceștia subliniază că Agenția Națională pentru Achiziții Publice nu se poate substitui părților contractante care sunt responsabile pentru executarea/ducerea la îndeplinire a contractului de achiziție publică, *cu respectarea tuturor dispozițiilor legale aplicabile.*

În acest sens, punctul de vedere al ANAP nu reprezintă o manifestare de voință productoare de efecte juridice, nu este emis în scopul de a naște, modifica sau stinge drepturi și obligații, ci reprezintă doar o interpretare a prevederilor legale privind achizițiile publice în temeiul atribuțiilor sale de consiliere metodologică în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică/sectoriale și de concesiune, cu rol de suport operațional în aplicarea corectă a legislației în acest domeniu, potrivit art. 3 lit. c) din OUG nr. 13/2015. ■

